

Az emberség és minőség jegyében

Hagyománnyá vált, hogy két kongresszus közti időszakban pártunk országos konferenciákat tartson. Az élet azt bizonyítja, hogy rendkívül dinamikus, eseménydús korszakunkban átfogó és gyors változások következnek be, amelyeket egy olyan forradalmi pártnak, mint az RKP, figyelembe kell vennie ahhoz, hogy eredményesen vezethesse az új társadalom építésének bonyolult folyamatát. Az országos konferenciák keretében lehetőség nyílik elemezni, hogyan válnak valóra a pártkongresszusok határozatai, és újabb intézkedések hozatalára adódik alkalom avégett, hogy a legjobb feltételek között teljesítsük az ország gazdasági-társadalmi fejlesztésének terveit. Másfelől viszont az országos konferenciák keretét biztosítanak ahhoz, hogy demokratikus szellemben megvitassuk a felvetődő problémákat, s közösen kidolgozzuk — munkánk javítása érdekében — a szükséges intézkedéseket. Mindezt messzemenően igazolta az 1967-es és az 1972-es országos konferencia határozatsorozata, amely messzemenően kihatott társadalmunk alakulására.

Következésképp az országos konferenciák megszervezése a pártélet demokratikus kibontakozásának szükségszerűségéeként jelentkezik, az egész társadalom demokráciája fejlődésének követelményeként.

Mindehhez pedig hozzátehetjük, hogy miként az előzők, úgy a december elején tartott országos konferencia is jelentős lépcsőfok országunk fejlődésében; határozatai, iránymutatásai nagymértékben megszabják majd az előttünk álló évek építómunkáját.

Pártunk főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs nagy eredményekről számoltatott be a konferencián előterjesztett jelentésében. Noha a XI. pártkongresszus óta eltelt időszakban — három év alatt — két súlyos természeti katasztrófa, árvíz és földrengés sújtotta hazánkat, számottevő eredményeket értünk el. A folyó öt éves term első két évében (1976—1977) során az évi átlagos növekedési ütem 11,6 százalékkal volt, szemben az eredetileg előirányzott 10 százalékkal, s ez a növekedés 38 milliárd lej értékű többlettermelést eredményezett. Megemlítendő, hogy a fontosabb iparágak, így a kohászat, gépgyártás, vegyipar, építőanyaggyártás az átlagost meghaladó mértékben fejlődött.

Kimagasló eredmények születtek a mezőgazdaságban is. Ismeretes, hogy 1976-ban az ország történetében az eddigi legnagyobb gabonatermést értük el, közel 20 millió tonnát, s a 77-es termés 18 millió tonnája is jónak mondható. Eme két esztendő gabonatermelése kerek négymillió tonnával szárnyalja túl az előző öt éves term esztendőátlagát. Ebben az időszakban több mint ezer jelentős ipari és mezőgazdasági termelőegységet helyeztünk üzembe, s megkezdődött néhány üzemóriás építése, így a cälărăși-i kohómű, a năvodari-i petrolkémiai kombinaté, három nagyvárosban pedig — Kolozsvár-Napocán, Iași-ban és Craiován — nehézipar építőtelepe nyílt meg. Hozzálátunk ugyanakkor a Duna—Fekete-tenger csatorna, a Vaskapu II. vízerőmű és a fővárosi földalatti építéséhez.

Meg kell azonban jegyezmem — mutatott rá pártunk főtitkára —, hogy e

eredmények tették lehetővé, hogy kiegészítsék az öt éves ter-
vet, s az eredeti elképzelésekhez képest tetemes többlettermelést érnünk el a kö-
vetkező esztendőokban, s meggyorsítsuk népünk előrehaladását a sokoldalúan fejlett
szocialista társadalom építésének útján. E kiegészítéssel kapcsolatban többek kö-
zött a következőket mondotta Nicolae Ceaușescu elvtárs:

„Országunk általános haladásában nagy jelentősége van annak, hogy 1980-ig
valamennyi megye érje el a legalább 10 milliárd lej értékű ipari termelést; e
célkitűzés valóra váltásához a kiegészítő program biztosíték. Pártunk főtitkára
fejlett övezetek gyorsabb ütemű iparosítását irányozza elő.“

A termelés mennyiségének jelentős „fölfuttatása“ azonban semmi esetre sem
mehet a minőség rovására. Ez a kiegészítés nemcsak a többlet termelés jegyében,
hanem még inkább a minőség jegyében kell hogy történjék. Pártunk főtitkára
az utóbbi hónapokban több alkalommal is rámutatott arra, hogy egyes üzemek
bizonyos esetekben a raktárnak termelnek, egyes árucikkekéből a készletek az elő-
irányoztnál nagyobb mértékben növekedtek, ez pedig óhatatlanul a minőség kér-
désével függ össze.

„Az összes termékek műszaki, minőségi színvonalának emelése gazdaságunk haladásának döntő feltételévé vált, éppen ezért az elkövetkező három évnek ebben az irányban alapvető változásokat kell hoznia. Szükségesnek tartom, hogy a mennyiségi felhalmozódás szakasza után új, felsőbb rendű, a minőségért folyó harc szakaszába lépjünk. Itt az ideje, hogy a mennyiséget új minőséggé változtassuk. Ettől az elsőrendű követelménytől függ a román ipar, az egész nemzetgazdaság jövője.“

Az ötéves terv első két esztendejében a nemzeti jövedelem évi 10,3 százalékkal gyarapodott, s lehetővé tette mind a termelők további fejlesztését, mind pedig a dolgozók jövedelmének hangsúlyozott növelését. Ilyen körülmények közepette vált lehetővé a közelmúltban a dolgozók javadalmazásának pótlólagos emelése 40 milliárd lejrel, vagyis a XI. kongresszuson előirányzott 20 százalékos emelés helyett a 32 százalékos növekedés, most pedig lehetőség nyílik a javadalmak kiigazítására, növelésére többek közt a munkások magasabb fokozatokba, kategóriákba való sorolásával, az erre vonatkozó törvény módosításával, ami csaknem négymillió dolgozó számára közel négy milliárd lejes többletjövedelmet biztosít. Ügyszintén növekszik — 23 százalékkal — a nyugdíjával is, az alacsonyabb nyugdíjak pedig 40 százalékkal emelkednek.

„A dolgozók javadalmazása növelésénél szem előtt tartottuk, hogy gyakorlatilag megvalósítsuk a kis és nagy jövedelmek pártprogramban előirányzott 1:5,5-6 arányát; a jövedelem legyen összhangban a végzett munkával, biztosítjuk a megfelelő anyagi érdekeltséget és ugyanakkor a szocialista etika és méltanyosság elvének érvényesítését.“

A közvetlen javadalmazáson túl sokféle szociális-kulturális juttatás járul hozzá az életszínvonal emeléséhez, a műveltség fokozásához, a civilizált társadalom kialakításához, az egészségvédelemhez. Szocialista rendünkre különösen jellemző a dolgozókról való sokirányú társadalmi gondoskodás.

„Pártunk állandóan foglalkozik az ifjú nemzedékkel, a születési arányszám növekedésének ösztönzésével, amit az is tanúsít, hogy intézkedtünk az állami családi pótlék átlag 30 százalékos növeléséről és a többgyermekes anyák segélyének havi 150—200 lejes növeléséről.“

Az oktatás, a népművelés, a testnevelés, a művészet fejlesztésére és az egészség védelmére az előző ötéves tervhez viszonyítva az elmúlt két évben 42 százalékkal többlet fordítottunk.

Különös helyet foglal el a jólét fokozása terén a lakásépítés. Hazánknak birtokában van minden eszköz — építőanyag éppen úgy, mint gépek, hasonlóképpen a szükséges munkaerő — ahhoz, hogy egyre több családot juttasson korszerű, tágas, egészséges hajlékhoz. Ezt szem előtt tartva a kiegészítés keretében pótlólag 190 000 lakás építését irányozták elő; ennek köszönhetően a jelenlegi ötéves terv során körülbelül egymillió új otthon épül föl.

„Az országos konferencia kijelöli Románia gazdasági-társadalmi fejlődésének általános irányvonalait az 1981—1985 közötti időszakra, s ezeknek [...] alapján dolgozzuk ki a következő ötéves tervet...“

A hetedik ötéves terv folyamán továbbra is gyors ütemben fejlesztjük és ésszerűen osztjuk el a termelőerőket az ország egész területén, nagy hangsúlyt helyezünk az iparnak mint a nemzetgazdaság vezető ágának fejlesztésére, s ezen belül is különös figyelem irán-

melés egészében a tervszakasz végére el fogja foglalni a mezőgazdaság fejlesztését. Az új ötéves tervben központi helyet foglal el majd a termelés műszaki színvonalának, minőségének emelése, a tudományos-műszaki forradalom vívmányainak minden téren való következetes alkalmazása. Alapvető foglalatosság lesz a hazai nyersanyaglelőhelyek maximális kiaknázása, erőforrásaink tökéletes kihasználása, általában az a törekvés, hogy minden adottságunkat, tartalékunkat, lehetőségünket javunkra fordítsuk, s a minimumra csökkentsük a nyersanyagbehozatalt, az energiainportot. Ebből pedig logikusan következik, hogy a nagy erőfeszítések árán előállított villannyal, szénnel, olajjal, mindennemű energiahordozóval és nyersanyaggal körültekintően, takarékosan kell bánnunk.

A mezőgazdaság terén nem kisebb célt tűzünk magunk elé a következő terv-időszakra, mint hogy földművelésünk és állattenyésztésünk a nyolcvanas években elérje a legfejlettebb országok színvonalát. Ehhez minden alapunk megvan, nemcsak a termékeny föld, a megfelelő éghajlat, a szorgalmas parasztság és műszaki értelmiség, hanem olyan tényezők is, amelyeket kitartó munkával magunk teremtetünk meg. Hosszú évek csatornázási, vízgazdálkodási, területrendezési, telkesítési tevékenysége nyomán például 1980-ra elérjük azt, hogy 3 millió hektárt öntöz-

hetünk majd, jórészt a legkedvezőbb adottságú területeken, a Temesközben és Arad vidékén, Biharban és a Bărăganban, Dobruzsában és Dél-Moldvában, Olténia homokvidékein. A fejlettséget híven tükröző sajátos földadata lesz a következő öt éves tervnek az a célkitűzés, hogy 1985-ig az állattenyésztés részaránya a mezőgazdasági össztermelésben elérje a 44-45 százalékot.

A népjólétet fokozó törekvésekre jellemző, hogy a nyolcvanas évek első felében már 1 300 000 lakást építünk, és az egy lakosra számított termelés egész sor alaptermékből — acél, villanyáram, gépek és gépi berendezések, cement, műtrágya, műanyag, műrostok, gabona, zöldségfélék, hús, olaj, cukor, tojás, tej stb. — eléri a gazdaságilag fejlett országok szintjét, ezzel párhuzamosan pedig hazánk meghaladja a fejlődő állam fokozatát, és a gazdaságilag, kulturálisan közepes fejlettségű országok sorába emelkedik majd.

A pártkonferencia részletesen foglalkozott a demokrácia kiszélesítésének, magasabb fokra emelésének kérdéseivel, a tömegeknek az államvezetésbe s általában a közügyek intézésébe való bevonásával, a világszerte sokat hangoztatott „participáció” komplex problematikájával.

Abból a szükségletből kiindulva, hogy tökéletesíteni kell a munkásosztálynak, a parasztságnak és az értelmiségnek, az egész népnek a társadalom vezetésében való részvétele szervezési keretét, újabb országos fórumokat intézményesítettünk, új, állandó jellegű demokratikus szerveket létesítettünk. 1976-ban tartottuk meg a Néptanácsok Kongresszusát, és hoztuk létre a Néptanácsok Törvénykezési Kamaráját. 1976-ban került sor a politikai nevelés és szocialista kultúra első kongresszusára, mely elhatározta a *Megéneklünk, Románia* országos fesztivál megrendezését. Ez év tavaszán tartottuk meg a mezőgazdasági kongresszust, és alakult meg az Országos Mezőgazdasági Tanács, a nyár folyamán ülésezett a dolgozók tanácsainak kongresszusa és alakult meg a Dolgozók Országos Tanácsa.

Ezen országos fórumok állandó szerveinek létrehozása jól kiegészíti szocialista társadalmunk vezetésszervezési rendszerét, s beszédes kifejezője a demokrácia szüntelen fejlődésének, amely azon alapszik, hogy a néptömegek részt vesznek az egész közéletben, az ország kormányzásában, a nép saját, szabad és független sorsának alakításában. Az említett szervek munkájának tökéletesítése végett nemrég növelték a munkások, földművesek, a termelésben közvetlenül részt vevő dolgozók arányát e szervekben, növekedett a közgyűlések hatásköre az illető egységek gondjainak megvitatásában, valamint a tervek teljesítéséhez, a dolgozók munka- és életfeltételei javításához szükséges intézkedések elfogadásában.

„Elmondhatjuk — hangoztatta Nicolae Ceausescu elvtárs —, hogy a gazdasági-társadalmi egységek, a városok és községek szintjén és országos szinten olyan egyedi szervezési kerettel rendelkezünk, amely biztosítja a dolgozók összes kategóriáinak nemzetiségre való tekintet nélküli részvételét a gazdaság, a társadalmi élet és az egész társadalom vezetésében. Most a lényeg az, hogy ezek a szervek jó körülmények között fejtsék ki tevékenységüket, s ily módon az állam bel- és külpolitikájának kidolgozása és megvalósítása a dolgozók, egész népünk kollektív bölcsességének és akaratának gyümölcse legyen.”

Az elmúlt hónapokban egész népünket foglalkoztatta a szocialista tulajdonnak, az egész nép javainak, az állampolgárok személyi javainak, a közrendnek és a nyugalomnak a megvédéséhez, a nép békés munkája normális kibontakoztatásához szükséges feltételek biztosítására, forradalmi vívmányaink, hazánk függetlensége védelmére hozott új intézkedések jellege, egész rendszere.

Ismeretes, hogy a gazdasági-társadalmi fejlődés, a termelőerők szüntelen növekedése, a társadalmi viszonyok tökéletesedése nyomán országunk társadalmi szerkezetében lényeges változásokra került sor. Ugyanakkor a kitartó nevelőmunka, az ismeretnyújtás színvonalának emelése nyomán, a dolgozó tömegek öntudatának erősödése folytán határozott jelleget öltött a szocialista tudatú ember kialakulása. Mindezek következtében gyökeres módosítások váltak szükségessé az ország törvénykezésében, a törvények és társadalmi együttélési szabályok megsértőinek büntetése módjában, abból az igényből kiindulva, hogy a vétkeket helyes útra térítsük, és visszaadjuk a társadalomnak. Ebben a szellemben arra törekszünk, hogy növekedjék a dolgozó közösségek, általában a társadalom szerepe a vétségek, bűnözések megelőzésében és leküzdésében.

Az országos konferencia elé terjesztett ilyen értelmű javaslatok lényege, hogy előtérbe helyezzük a nevelőmunkát, amelynek célja meggyőzni minden egyes állampolgárt arról a felelősségről, amely az ország törvényeinek, a társadalmi együttélés szabályainak tiszteletében, a rend és a fegyelem megőrzésében reá hárul. E

célből mindent el kell követni, hogy valamennyi állampolgár, különösen az ifjúság, tüzetesen ismerje, és be is tartsa szocialista köztársaságunk törvényeit, s azok szellemében éljen, viselkedjék, dolgozzék.

A kérdés ilyen megközelítése nyomán világossá válik, a fő törekvés az, akadályozzuk meg az embereket a kihágások elkövetésében, vegyük elejét minden eszközzel a rossz útra lépésnek, ha pedig már elkövették a bűntettet, lehetőség szerint — a szocialista humanizmus elvéből kiindulva — nyújtunk segítséget a vétkeseknek a megjavuláshoz, bűnük, kihágásuk jóvátételéhez.

A nevelő tevékenységnek az kell legyen a szerepe, hogy minden honpolgár bekapcsolódjék annak a közösségnek az életébe és munkájába, amelyhez tartozik, s ily módon is igazodjék szocialista rendünk általános normáihoz és elveihez.

„Szilárdan alkalmaznunk kell azt az elvet — mutatott rá jelentésében pártunk főtítkára —, hogy senki sem vonhatja ki magát a munkaközösséggel, a társadalommal, az állammal szembeni felelősség alól, tehát nem maradhat büntetlenül, ha megsérti a törvényeket és a társadalmi együttélés szabályait, de ugyanakkor senkit se szankcionáljanak vagy büntessenek igazságtalanul.

A legszigorúbban be kell tartani azt a jogi elvet, hogy mindenkit ártatlannak tekintünk, amíg meg nem állapították és be nem bizonyították a bűnösséget. Az állami és igazságszolgáltatási szerveknek be kell bizonyítaniok a bűnösséget és a cselekmények súlyosságát egyaránt, hogy megfelelő szankciókat és büntetéseket lehessen kiszabni.“

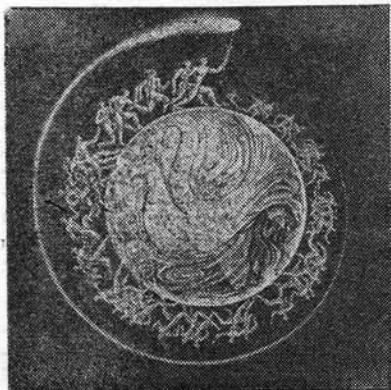
Az előterjesztett javaslatok ugyanakkor szem előtt tartják a büntetések árnyalását, differenciált alkalmazását, a bűnözők életkorától, élettapasztalatától függően. A fiatalokéak és büntetlen előéletűek nyilvánvalóan enyhébb elbánást érdemelnek, nagy körületekintést igényel még a 21 éven aluli fiatalok fölötti ítélezés is, viszont a 21. évüket betöltött állampolgároktól a társadalom nyilvánvalóan nagyobb feyelmet, alkalmazkodást vár.

Becslések szerint az összkihágások 40-50 százalékában, melyeket régebben a bíróságok és törvényszékek elé utaltak, ezután a dolgozók tanácsai ítéleznek, amelyek a gazdasági és társadalmi egységek, valamint a városi és községi néptanácsok mellett jönnek létre. Jogos az a meggyőződés, hogy a dolgozók tanácsai megfelelő módon fogják védeni a köz- és magántulajdont, a rendet és a nyugalmat, s ugyanakkor az emberség szellemében járnak el minden olyan esetben, amikor lehetőség nyílik arra, hogy a bűnöst súlyosabb szankciók nélkül adják vissza a társadalomnak.

A konferencián előterjesztett jelentés, a hozzászólások, a kiegészítések és a viták híven tükrözték a tanácskozás résztvevőinek felelősségtudatát, hozzáértését, általában azt a figyelmet, odaadást, gondoskodást, amelyet pártunk, az ország vezetőereje a szocialista építés minden kérdése iránt tanúsít. Jelentésének zárószavaiban Nicolae Ceaușescu elvtárs joggal fejezte ki meggyőződését:

„Kétségtelen, hogy az országos konferencia határozatai megfelelnek majd a párt, az egész nép várakozásainak, újabb lendületet szülnek hazánkban, nemzeti-ségi különbség nélkül, az összes dolgozók arra irányuló küzdelmében és munkájában, hogy példásan megvalósítsák az ötéves tervet s a kiegészítő előirányzatokat. Meggyőződésem, hogy e határozatok nyomán országunk a gazdasági-társadalmi fejlődés újabb fokára emelkedik, tovább gyarapszik szocialista nemzetünk jóléte és boldogsága...“

KORUNK

Csutak Levente: Örök tűz